

Warszawa, dnia 7 października 2022 r.

Poz. 2063

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 16 września 2022 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o miarach

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2068), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1117) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 15 września 2022 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 10 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1117), który stanowi:

„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2022 r.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 16 września 2022 r. (Dz. U. poz. 2063)

USTAWA

z dnia 11 maja 2001 r.

Prawo o miarach

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Celem ustawy jest zapewnienie jednolitości miar i wymaganej dokładności pomiarów wielkości fizycznych w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. 1. Ustawa reguluje zagadnienia:

- 1) legalnych jednostek miar i państwowych wzorców jednostek miar;
- 2) prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych;
- 3) kompetencji i zadań organów administracji rządowej właściwych w sprawach miar, zwanych dalej „organami administracji miar”;
- 4) sprawowania nadzoru nad wykonywaniem przepisów ustawy.
 2. (uchylony)
 3. (uchylony)
 4. (uchylony)

Art. 2a. Przyrządy pomiarowe wprowadzone do obrotu w państwach członkowskich Unii Europejskiej, zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej, dopuszcza się do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. Minister właściwy do spraw gospodarki, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej oraz z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia i organizację działalności w celu zapewnienia jednolitości miar i dokładności pomiarów związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa, z uwzględnieniem wymagań dotyczących:

- 1) procedur pomiarowych;
- 2) prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych;
- 3) odniesienia do państwowych wzorców jednostek miar;
- 4) realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Art. 4. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) legalna jednostka miary – jednostkę miary, której stosowanie jest nakazane lub dozwolone przepisem prawnym;
- 2) wzorzec jednostki miary – przyrząd pomiarowy przeznaczony do zdefiniowania, zrealizowania, zachowania lub odtwarzania jednostki miary albo jednej lub wielu wartości danej wielkości fizycznej i służący jako odniesienie;
- 3) państwowy wzorzec jednostki miary – wzorzec jednostki miary uznany urzędowo w Rzeczypospolitej Polskiej za podstawę do przypisywania wartości innym wzorcom jednostki miary danej wielkości fizycznej;
- 4) Międzynarodowy Układ Jednostek Miar (SI) – spójny układ jednostek miar, przyjęty i zalecany przez Generalną Konferencję Miar;
- 5) przyrząd pomiarowy – urządzenie, układ pomiarowy lub jego elementy, przeznaczone do wykonania pomiarów samodzielnie lub w połączeniu z jednym lub wieloma urządzeniami dodatkowymi; wzorce miary i materiały odniesienia są traktowane jako przyrządy pomiarowe;
- 6) wzorzec miary – urządzenie przeznaczone do odtwarzania lub dostarczania jednej lub wielu znanych wartości danej wielkości fizycznej w sposób niezmienny podczas jego stosowania;

- 7) materiał odniesienia – materiał lub substancję, których jedna lub więcej wartości ich właściwości są dostatecznie jednorodne i określone w stopniu umożliwiającym stosowanie do wzorcowania przyrządu pomiarowego, oceny metody pomiarowej lub przypisania wartości właściwościom innych materiałów;
- 8) wymagania – wymagania techniczne i metrologiczne, które powinien spełniać przyrząd pomiarowy;
- 9) prawna kontrola metrologiczna – działanie zmierzające do wykazania, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania określone we właściwych przepisach;
- 9a) producent – osobę fizyczną lub prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która projektuje i wytwarza przyrząd pomiarowy, albo dla której ten przyrząd zaprojektowano lub wytworzono w celu wprowadzenia go do obrotu lub użytkowania pod własną nazwą lub znakiem;
- 9b) importer – osobę fizyczną lub prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, mającą siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, która wprowadza do obrotu lub użytkowania przyrządy pomiarowe pochodzące z krajów trzecich;
- 9c) upoważniony przedstawiciel – osobę fizyczną lub prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, mającą siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, upoważnioną przez producenta na piśmie do działania w jego imieniu;
- 10) badanie typu – zespół czynności mających na celu wykazanie, czy przyrząd pomiarowy danego typu spełnia wymagania, i stanowiących podstawę zatwierdzenia typu;
- 11) (uchylony)
- 12) zatwierdzenie typu – potwierdzenie, w drodze decyzji, że typ przyrządu pomiarowego spełnia wymagania;
- 13) legalizacja – zespół czynności obejmujących sprawdzenie i stwierdzenie w drodze decyzji, poświadczonej wyłącznie dowodem legalizacji, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania;
- 14) wzorcowanie – czynności ustalające relację między wartościami wielkości mierzonej wskazanymi przez przyrząd pomiarowy a odpowiednimi wartościami wielkości fizycznych, realizowanymi przez wzorzec jednostki miary;
- 15) wprowadzenie do obrotu – przekazanie przyrządu pomiarowego po raz pierwszy sprzedawcy bądź użytkownikowi przez producenta, jego upoważnionego przedstawiciela lub importera;
- 16) wprowadzenie do użytkowania – zastosowanie przyrządu pomiarowego po raz pierwszy do celu, dla którego jest on przeznaczony;
- 17) punkt legalizacyjny – miejsce wykonywania przez organy administracji miar czynności związanych z legalizacją dużej ilości określonych rodzajów przyrządów pomiarowych u producenta, importera albo u przedsiębiorcy dokonującego napraw lub instalacji;
- 18) wzorcowanie zbiorników statków – zespół czynności mających na celu określenie pojemności zbiorników statków żeglugi śródlądowej i przybrzeżnej;
- 19) znak zatwierdzenia typu – znak umieszczany na przyrządzie pomiarowym, poświadczający jego zgodność z zatwierdzonym typem;
- 20) dowód legalizacji – świadectwo legalizacji lub cecha legalizacji umieszczana na przyrządzie pomiarowym, poświadczające dokonanie legalizacji.

Rozdział 2

Legalne jednostki miar i państwowe wzorce jednostek miar

Art. 5. 1. Legalnymi jednostkami miar są:

- 1) jednostki Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI);
- 2) jednostki nienależące do Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI), dopuszczone do stosowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) dziesiętne podwielokrotności i wielokrotności jednostek, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) legalne jednostki miar nienależące do Międzynarodowego Układu Jednostek Miar (SI), które mogą być stosowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) nazwy, definicje i oznaczenia legalnych jednostek miar,
- 3) przedrostki i ich oznaczenia przeznaczone do tworzenia dziesiętnych podwielokrotności i wielokrotności legalnych jednostek miar,
- 4) zasady pisowni oznaczeń legalnych jednostek miar

– przy uwzględnieniu zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Art. 6. 1. Obowiązek stosowania legalnych jednostek miar dotyczy użytkowania przyrządów pomiarowych, wykonywania pomiarów i wyrażania wartości wielkości fizycznych.

2. Jednostki miar inne niż legalne jednostki miar mogą być stosowane, na mocy porozumień międzynarodowych, w transporcie morskim, lotniczym i kolejowym.

3. Dopuszczalne jest stosowanie dodatkowych oznaczeń wyrażonych w jednostkach miar innych niż legalne jednostki miar. Oznaczenie wyrażone w legalnej jednostce miary ma charakter nadrzędny, w szczególności musi być wyrażane znakami nie mniejszymi niż znaki wyrażające inną jednostkę miary.

Art. 6a. 1. W celu zapewnienia przekazywania wartości legalnych jednostek miar od państwowych wzorców jednostek miar do przyrządów pomiarowych organy administracji miar mogą, na wniosek zainteresowanych podmiotów, wykonywać wzorcowanie przyrządów pomiarowych.

2. Wzorcowanie, na wniosek zainteresowanego podmiotu, może dodatkowo obejmować stwierdzenie zgodności przyrządu pomiarowego ze wskazanymi przez ten podmiot wymaganiami lub specyfikacjami.

3. Wynik wzorcowania, pozwalający na przypisanie wskazaniom przyrządu pomiarowego odpowiednich wartości wielkości mierzonej lub na wyznaczenie poprawek tych wskazań oraz błędów, jest poświadczany przez organ administracji miar w świadectwie wzorcowania.

Art. 7. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb uznawania wzorców jednostek miar za państwowe wzorce jednostek miar oraz niezbędną dokumentację wzorców, uwzględniając obowiązki jednostek organizacyjnych ubiegających się o uznanie wzorców za państwowe wzorce jednostek miar, jak również powiązanie tych wzorców z międzynarodowymi wzorcami jednostek miar lub wzorcami w innych krajach.

Rozdział 3

Prawna kontrola metrologiczna

Art. 8. 1. Przyrządy pomiarowe, które mogą być stosowane:

- 1) w ochronie zdrowia, życia i środowiska,
- 2) w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- 3) w ochronie praw konsumenta,
- 4) przy pobieraniu opłat, podatków i innych należności budżetowych oraz ustalaniu opustów, kar umownych, wynagrodzeń i odszkodowań, a także przy pobieraniu i ustalaniu podobnych należności i świadczeń,
- 5) przy dokonywaniu kontroli celno-skarbowej,
- 6) w obrocie

– i są określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, podlegają prawnej kontroli metrologicznej.

2. Prawna kontrola metrologiczna przyrządów pomiarowych jest wykonywana przez:

- 1) zatwierdzenie typu przyrządu pomiarowego na podstawie badania typu – przed wprowadzeniem typu przyrządu pomiarowego do obrotu lub
- 2) legalizację pierwotną albo legalizację jednostkową – przed wprowadzeniem danego egzemplarza przyrządu pomiarowego do obrotu lub użytkowania, a także
- 3) legalizację ponowną – w stosunku do przyrządów pomiarowych wprowadzonych do obrotu lub użytkowania.

2a. Przyrządy pomiarowe wprowadzone do obrotu lub użytkowania po dokonaniu oceny zgodności w rozumieniu art. 2 pkt 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30), zwanej dalej „oceną zgodności”, które są stosowane w dziedzinach, o których mowa w ust. 1, i zostały określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, podlegają w użytkowaniu prawnej kontroli metrologicznej.

3. Legalizacja jednostkowa jest legalizacją pierwotną przyrządu pomiarowego w wykonaniu jednostkowym, skonstruowanego dla określonego, szczególnego zastosowania.

4. (uchylony)

4a. (uchylony)

5. Zakres prawnej kontroli metrologicznej w zależności od rodzaju przyrządu pomiarowego może obejmować:

- 1) zatwierdzenie typu i legalizację pierwotną albo legalizację jednostkową oraz legalizację ponowną;
- 2) zatwierdzenie typu i legalizację pierwotną albo legalizację jednostkową;
- 3) wyłącznie zatwierdzenie typu;
- 4) legalizację pierwotną albo legalizację jednostkową i legalizację ponowną;
- 5) wyłącznie legalizację ponowną.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakres tej kontroli w stosunku do danego rodzaju przyrządów, mając na względzie niezbędność, z punktu widzenia obszarów zastosowań, objęcia określonych przyrządów pomiarowych prawną kontrolą metrologiczną, zakres ilościowy tych zastosowań, dziedziny pomiarowe, w których są one stosowane, oraz zobowiązania wynikające z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Art. 8a. 1. Przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej mogą być wprowadzane do obrotu i użytkowania oraz użytkowane tylko wówczas, jeżeli posiadają odpowiednio ważną decyzję zatwierdzenia typu lub ważną legalizację.

2. Za równoważne zatwierdzeniu typu i legalizacji pierwotnej Prezes Głównego Urzędu Miar, zwany dalej „Prezesem”, może uznać, w drodze decyzji, odpowiednie dokumenty potwierdzające dokonanie prawnej kontroli metrologicznej przyrządu pomiarowego przez właściwe zagraniczne instytucje metrologiczne.

Art. 8b. 1. Prawna kontrola metrologiczna przyrządów pomiarowych jest wykonywana przez organy administracji miar oraz, w zakresie udzielonych upoważnień, przez upoważnione podmioty.

2. Postępowania w sprawach zatwierdzenia typu przyrządów pomiarowych prowadzi Prezes.

3. Legalizacji przyrządów pomiarowych dokonują:

- 1) Prezes – w zakresie legalizacji jednostkowej;
- 2) Prezes i organy administracji miar, o których mowa w art. 10 pkt 2 – w zakresie legalizacji pierwotnej przyrządów pomiarowych, które są legalizowane bez zatwierdzenia typu;
- 3) organy administracji miar oraz podmioty upoważnione do przeprowadzania legalizacji pierwotnej określonych rodzajów przyrządów pomiarowych – w zakresie legalizacji pierwotnej przyrządów pomiarowych, których typ jest zatwierdzony;
- 4) organy administracji miar oraz podmioty upoważnione do przeprowadzania legalizacji ponownej określonych rodzajów przyrządów pomiarowych – w zakresie legalizacji ponownej.

Art. 8c. Prawna kontrola metrologiczna przyrządów pomiarowych może być przeprowadzana w:

- 1) siedzibie organu administracji miar;
- 2) punkcie legalizacyjnym;
- 3) miejscu zainstalowania lub użytkowania przyrządu pomiarowego, jeżeli wynika to z wymagań;
- 4) miejscu wykonywania legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej przez podmiot, któremu Prezes udzielił upoważnienia do wykonywania legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej.

Art. 8ca. W przypadku gdy prawna kontrola metrologiczna przyrządu pomiarowego jest przeprowadzana w miejscu jego zainstalowania lub użytkowania i jest to niezbędne dla prawidłowego sprawdzenia przyrządu pomiarowego, organ administracji miar albo podmiot upoważniony wzywa wnioskodawcę do:

- 1) udostępnienia specjalistycznego sprzętu, w szczególności wzorców miary wraz z dowodami spójności pomiarowej, i odpowiednich środków technicznych;
- 2) udostępnienia materiałów lub substancji niezbędnych do przeprowadzenia sprawdzenia przyrządu pomiarowego;
- 3) dostarczenia dodatkowych egzemplarzy przyrządu pomiarowego reprezentujących typ, który ma być zatwierdzony, jego elementów lub urządzeń dodatkowych w przypadkach badania typu;
- 4) zapewnienia pomocy personelu pomocniczego przy sprawdzaniu przyrządu pomiarowego.

Art. 8d. 1. Z wnioskiem o zatwierdzenie typu przyrządu pomiarowego może wystąpić producent lub jego upoważniony przedstawiciel.

2. Do wniosku o zatwierdzenie typu dołącza się dokumentację niezbędną do przeprowadzenia badania typu, a w szczególności dokumentację techniczno-konstrukcyjną typu przyrządu pomiarowego oraz przynajmniej jeden egzemplarz przyrządu pomiarowego reprezentujący typ, który ma zostać zatwierdzony, albo wskazuje się we wniosku miejsce zainstalowania tego egzemplarza, jeżeli wynika to z wymagań.

Art. 8e. 1. Jeżeli dane zawarte we wniosku o zatwierdzenie typu nie są kompletne lub nie zostały do niego dołączone wymagane dokumenty, Prezes wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli wnioskodawca nie uzupełni wniosku w terminie, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 8f. 1. Jeżeli wniosek o zatwierdzenie typu jest kompletny, przeprowadza się badanie typu przyrządu pomiarowego.

2. Badanie typu przyrządu pomiarowego:

- 1) obejmuje analizę dokumentów i badanie charakterystyk technicznych oraz metrologicznych określonej liczby egzemplarzy reprezentujących typ przyrządu pomiarowego albo
- 2) może być ograniczone do analizy przedłożonych dokumentów, jeżeli wnioskodawca przedstawił protokoły z wynikami badań, przeprowadzonych przez kompetentne instytucje metrologiczne lub laboratoria, wykazującymi, że typ przyrządu pomiarowego spełnia wymagania.

3. W wyniku przeprowadzonego badania typu Prezes może wydać odpowiednio decyzję:

- 1) zatwierdzenia typu;
- 2) zatwierdzenia typu z ograniczeniami, w szczególności co do: liczby przyrządów pomiarowych, które mogą być wprowadzone do obrotu, zobowiązania wnioskodawcy do informowania organów administracji miar o miejscu zainstalowania przyrządów lub ograniczenia zakresu ich zastosowania, w przypadku gdy w danym typie przyrządów pomiarowych zostały wprowadzone nowe rozwiązania techniczne, które nie zostały przewidziane w wymaganiach;
- 3) odmawiającą zatwierdzenia typu, gdy przyrząd pomiarowy nie spełnia wymagań.

4. Na wniosek producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela, Prezes może zmienić wydaną decyzję zatwierdzenia typu, w szczególności w przypadku modyfikacji przyrządu pomiarowego lub wprowadzenia do niego nowych elementów, jeżeli mają one lub mogą mieć wpływ na wyniki pomiarów, warunki właściwego stosowania lub warunki techniczne użytkowania tych przyrządów, po ponownym przeprowadzeniu w niezbędnym zakresie badania typu.

5. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, Prezes:

- 1) nadaje znak zatwierdzenia typu, jeżeli przyrząd pomiarowy podlega wyłącznie zatwierdzeniu typu;
- 2) może nadać znak zatwierdzenia typu, jeżeli przyrząd pomiarowy podlega zatwierdzeniu typu i legalizacji;
- 3) może określić miejsca umieszczania cech legalizacji oraz cech zabezpieczających na przyrządach pomiarowych zgodnych z zatwierdzonym typem.

6. Jeżeli jest to niezbędne dla scharakteryzowania i identyfikacji typu przyrządu pomiarowego oraz objaśnienia jego działania, do decyzji mogą być dołączone opisy, rysunki, wykresy lub fotografie.

Art. 8g. 1. Prezes, w drodze decyzji, cofa zatwierdzenie typu, jeżeli przyrządy pomiarowe wykonane zgodnie z zatwierdzonym typem posiadają jednak wady, utrudniające ich zamierzone użytkowanie.

2. Prezes może cofnąć zatwierdzenie typu w przypadku stwierdzenia, że:

- 1) przyrządy pomiarowe wprowadzone do obrotu lub użytkowania są niezgodne z zatwierdzonym typem lub nie spełniają wymagań;
- 2) ograniczenia określone w decyzji zatwierdzenia typu nie są przestrzegane.

Art. 8h. 1. Okres ważności zatwierdzenia typu wynosi dziesięć lat, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

2. Okres ważności na wniosek producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela może być przedłużany o kolejne okresy dziesięcioletnie.

3. Okres ważności zatwierdzenia typu z ograniczeniami nie może przekraczać 2 lat i może być przedłużony nie więcej niż o 3 lata.

4. Okres ważności nie może być przedłużony, jeżeli nastąpiła zmiana wymagań, a decyzja zatwierdzenia typu nie mogłaby być wydana na podstawie zmienionych przepisów.

5. W przypadku gdy upłynął okres ważności, zatwierdzenie typu uznaje się za ważne w odniesieniu do przyrządów pomiarowych wprowadzonych już do użytkowania.

Art. 8i. Producent na wszystkich przyrządach pomiarowych podlegających:

- 1) wyłącznie zatwierdzeniu typu – umieszcza nadany znak zatwierdzenia typu;
- 2) zatwierdzeniu typu i legalizacji – może umieścić znak zatwierdzenia typu, jeżeli został nadany.

Art. 8j. 1. Legalizacja pierwotna albo legalizacja jednostkowa przyrządu pomiarowego jest dokonywana na wniosek:

- 1) producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela;
- 2) importera.

2. Do wniosku o legalizację pierwotną przyrządu pomiarowego niepodlegającego zatwierdzeniu typu oraz do wniosku o legalizację jednostkową dołącza się dokumentację techniczno-konstrukcyjną przyrządu pomiarowego.

Art. 8k. 1. Legalizacja ponowna przyrządu pomiarowego jest dokonywana na wniosek:

- 1) użytkownika;
- 2) wykonawcy naprawy lub instalacji przyrządu pomiarowego.

2. Przyrząd pomiarowy powinien być zgłoszony do legalizacji ponownej:

- 1) przed upływem okresu ważności legalizacji pierwotnej, jednostkowej albo poprzedniej legalizacji ponownej, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 9 pkt 4;
- 2) przed upływem, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 9 pkt 4, terminu od dokonania oceny zgodności;
- 3) po zainstalowaniu w miejscu użytkowania, przed upływem okresu ważności legalizacji pierwotnej, jeżeli sprawdzenie zgodności z wymaganiami jest wykonywane przed lub po jego zainstalowaniu w tym miejscu;
- 4) w przypadku zmiany miejsca instalacji lub użytkowania, w którym była dokonana ocena zgodności albo legalizacja;
- 5) w przypadku uszkodzenia albo zniszczenia cech legalizacji lub cech zabezpieczających naniesionych podczas legalizacji;
- 6) w przypadku uszkodzenia albo zniszczenia oznaczeń lub cech zabezpieczających naniesionych podczas dokonywania oceny zgodności;
- 7) po jego naprawie.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, liczy się od pierwszego dnia grudnia roku, którego oznaczenie zostało naniesione na przyrządzie podczas dokonywania oceny zgodności.

Art. 8l. Organ administracji miar oraz podmiot upoważniony odmawiają, w drodze decyzji, dokonania legalizacji, w przypadku gdy:

- 1) nie jest zatwierdzony typ zgłoszonego przyrządu pomiarowego podlegającego zatwierdzeniu typu;
- 2) przyrząd pomiarowy jest uszkodzony, niekompletny lub nieprzygotowany do sprawdzenia;
- 3) czynności związane z legalizacją mają być wykonywane w miejscu, o którym mowa w art. 8c pkt 3, a wnioskodawca nie zapewnił warunków, o których mowa w art. 8ca.

Art. 8m. 1. Organ administracji miar oraz podmiot upoważniony przeprowadzają podczas legalizacji sprawdzenie przyrządu pomiarowego pod względem zgodności z wymaganiami.

2. Podczas legalizacji pierwotnej sprawdzenie obejmuje:

- 1) zgodność konstrukcji, wykonania, materiałów i charakterystyk metrologicznych z zatwierdzonym typem lub wymaganiami, z tym że w przypadku zmiany wymagań, która nastąpiła przed zgłoszeniem do legalizacji pierwotnej przyrządu pomiarowego podlegającego zatwierdzeniu typu – wyłącznie z zatwierdzonym typem;
- 2) wymagane oznaczenia i znaki;
- 3) zgodność konstrukcji z dokumentacją techniczno-konstrukcyjną, jeżeli zatwierdzenie typu nie jest wymagane.

3. Podczas legalizacji jednostkowej sprawdzenie obejmuje:

- 1) analizę dokumentów i badanie charakterystyk technicznych oraz metrologicznych przyrządu albo
- 2) analizę dokumentów, jeżeli wnioskodawca przedstawił protokoły z wynikami badań przeprowadzonych przez właściwe instytucje metrologiczne lub upoważnione laboratoria, wykazującymi, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania.

4. Podczas legalizacji ponownej sprawdzenie obejmuje:

- 1) oględziny przyrządu, w celu stwierdzenia czy przyrząd pomiarowy nie jest uszkodzony i czy istnieją wymagane oznaczenia i znaki;
- 2) zgodność charakterystyk metrologicznych z wymaganiami.

4a. Podczas legalizacji ponownej przyrządu pomiarowego, wprowadzonego do obrotu lub do użytkowania w wyniku dokonania oceny zgodności, przeprowadza się sprawdzenie tego przyrządu pod względem zgodności z wymaganiami obowiązującymi w roku, w którym dokonano oceny zgodności, w oparciu o które dokonano tej oceny.

5. Legalizacja jednorodnej partii przyrządów pomiarowych może być wykonana jako sprawdzenie każdego egzemplarza przyrządu pomiarowego albo z zastosowaniem metody statystycznej.

6. Metoda statystyczna, o której mowa w ust. 5, polega na losowym pobraniu z każdej jednorodnej partii przyrządów pomiarowych próbki tych przyrządów i sprawdzeniu każdego egzemplarza przyrządu pomiarowego z pobranej próbki.

Art. 8n. 1. W przypadku stwierdzenia na podstawie przeprowadzonego sprawdzenia przyrządu pomiarowego, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania, organ administracji miar lub podmiot upoważniony poświadczają dowodem legalizacji dokonanie legalizacji oraz zabezpieczają, jeżeli jest to niezbędne, określone elementy przyrządu pomiarowego przed dostępem osób nieuprawnionych za pomocą cech zabezpieczających.

1a. W przypadku stwierdzenia na podstawie przeprowadzonego sprawdzenia przyrządu pomiarowego, że przyrząd pomiarowy nie spełnia wymagań, organ administracji miar albo podmiot upoważniony, w drodze decyzji, odmawia poświadczenia dowodem legalizacji, że ten przyrząd spełnia wymagania.

2. Legalizacja jest ważna przez czas określony.

3. Jeżeli przyrząd pomiarowy podlega tylko zatwierdzeniu typu i legalizacji pierwotnej albo legalizacji jednostkowej, legalizacja jest ważna przez czas nieokreślony.

4. Legalizacja traci ważność w przypadku:

- 1) stwierdzenia, że przyrząd pomiarowy przestał spełniać wymagania;
- 2) uszkodzenia przyrządu pomiarowego;
- 3) uszkodzenia albo zniszczenia cechy legalizacji lub cechy zabezpieczającej;
- 4) zmiany miejsca instalacji lub użytkowania przyrządu pomiarowego, w którym legalizacja była wykonana.

Art. 9. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb zgłaszania przyrządów pomiarowych do prawnej kontroli metrologicznej, a w szczególności dane, jakie powinien zawierać wniosek o jej przeprowadzenie, oraz rodzaje dokumentów dołączanych do wniosku, w tym zakres dokumentacji techniczno-konstrukcyjnej, a także przypadki, kiedy do wniosku o zatwierdzenie typu powinna być dołączona większa liczba egzemplarzy reprezentujących typ przyrządu pomiarowego,
- 2) szczegółowy sposób przeprowadzania prawnej kontroli metrologicznej, w tym sposób dokonywania legalizacji za pomocą metody statystycznej, rodzaje przyrządów pomiarowych, które mogą podlegać legalizacji dokonywanej za pomocą tej metody, oraz warunki jednorodności partii przyrządów pomiarowych,
- 3) dowody legalizacji wydawane dla określonych rodzajów przyrządów pomiarowych,

- 4) okresy ważności legalizacji określonych rodzajów przyrządów pomiarowych oraz terminy, w których przyrządy pomiarowe wprowadzone do obrotu lub użytkowania po dokonaniu oceny zgodności powinny być zgłaszane do legalizacji ponownej, uwzględniając warunki użytkowania tych przyrządów i przewidywane obszary ich zastosowań,
- 5) wzory:
 - a) decyzji zatwierdzenia typu i świadectw legalizacji, mając na względzie konieczność zamieszczenia niezbędnych informacji w tych dokumentach,
 - b) znaków zatwierdzenia typu, cech legalizacji i cech zabezpieczających, ustalając ich kształt i wymiary,
- 6) wartości podstawowych stałych fizycznych i liczbowe dane odniesienia dla właściwości określonych substancji i materiałów wykorzystywanych przy wykonywaniu prawnej kontroli metrologicznej określonych rodzajów przyrządów pomiarowych

– przy uwzględnieniu zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Art. 9a. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzeń, dla poszczególnych rodzajów lub grup przyrządów pomiarowych:

- 1) wymagania, którym powinny odpowiadać przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej w zakresie konstrukcji, wykonania, materiałów oraz charakterystyk metrologicznych, a także, jeżeli jest to niezbędne, w zakresie warunków właściwego stosowania tych przyrządów oraz miejsc umieszczania na nich cech legalizacji i zabezpieczających,
- 2) szczegółowy zakres badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej, a także, jeżeli jest to niezbędne, sposoby i metody ich przeprowadzania,
- 3) zakres informacji, jakie powinna zawierać instrukcja obsługi, oraz dodatkowe dokumenty poświadczające charakterystyki metrologiczne przyrządu pomiarowego, jeżeli są one niezbędne do prawidłowego przeprowadzenia badania danego rodzaju przyrządu pomiarowego

– przy uwzględnieniu przeznaczenia przyrządów pomiarowych oraz zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Art. 9b. 1. Organy administracji miar, na wniosek zainteresowanych podmiotów, wykonują wzorcowanie zbiorników statków żeglugi śródlądowej i przybrzeżnej.

2. Wykonanie wzorcowania organ administracji miar poświadcza przez wydanie świadectwa wzorcowania i nałożenie cech zabezpieczających, o których mowa w art. 8n ust. 1, na określone elementy zbiornika.

3. Okres ważności świadectwa wzorcowania i cech zabezpieczających wynosi 12 lat.

4. Świadectwo wzorcowania i cechy zabezpieczające tracą ważność w przypadku zniekształcenia zbiornika, jego naprawy lub zmiany konstrukcji w sposób powodujący zmianę jego charakterystyki pomiarowej.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób wzorcowania zbiorników statków i dokumentowania jego wyników, warunki wydawania świadectw wzorcowania i nakładania cech zabezpieczających, a także wzór świadectwa wzorcowania, przy uwzględnieniu zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Rozdział 4

Kompetencje i zadania organów administracji miar

Art. 10. Organami administracji miar są:

- 1) Prezes Głównego Urzędu Miar, będący centralnym organem administracji rządowej;
- 2) dyrektorzy okręgowych urzędów miar, zwani dalej „dyrektorami”;
- 3) (uchylony)

Art. 10a. Nadzór nad Prezesem sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki.

Art. 10b. 1. Przy Prezesie działa Rada Metrologii, zwana dalej „Radą”.

2. Do zadań Rady należy opiniowanie:

- 1) stanu i kierunków rozwoju krajowej metrologii;
- 2) działalności merytorycznej administracji miar;
- 3) strategicznego planu, o którym mowa w art. 16 ust. 2;
- 4) rocznych planów i sprawozdań, o których mowa w art. 16 ust. 3.

3. Prezes oraz minister właściwy do spraw gospodarki mogą zlecać Radzie opracowywanie i przedstawianie analiz lub opinii w zakresie innym niż określony w ust. 2.

4. Opinie i analizy Rady sporządzane w ramach wykonywania jej zadań są przedstawiane Prezesowi i ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

5. Rada w celu wykonania swoich zadań ma prawo wglądu do dokumentów administracji miar i może żądać niezbędnych informacji od Prezesa, z wyjątkiem dokumentów i informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa lub inne tajemnice prawnie chronione.

Art. 10c. 1. Członków Rady powołuje minister właściwy do spraw gospodarki spośród kandydatów zgłoszonych przez organy, podmioty i organizacje, o których mowa w ust. 2.

2. W skład Rady wchodzi:

- 1) przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarki;
- 2) przedstawiciel ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
- 3) przedstawiciel Polskiego Komitetu Normalizacyjnego;
- 4) przedstawiciel Polskiego Centrum Akredytacji;
- 5) przedstawiciel Wojskowego Centrum Metrologii;
- 6) 5 przedstawicieli ogólnopolskich organizacji gospodarczych lub przedsiębiorców prowadzących badania naukowe w obszarze technologii pomiarowych;
- 7) 5 przedstawicieli uczelni, których jednostki organizacyjne posiadają uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w obszarach nauk przyrodniczych, ścisłych lub technicznych;
- 8) przedstawiciel okręgowych urzędów miar wyróżniający się wiedzą i doświadczeniem w zakresie działania administracji miar.

3. Kandydatem na członka Rady może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) posiada wiedzę i doświadczenie w zakresie metrologii;
- 4) posiada wykształcenie wyższe.

4. Kadencja Rady trwa 5 lat.

5. Ta sama osoba może pełnić funkcję członka Rady nie dłużej niż przez dwie kadencje.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki odwołuje członka Rady w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) utraty zdolności do pełnienia obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 3) niewypełniania lub nienależytego wypełniania obowiązków;
- 4) zaprzestania spełniania któregokolwiek z wymagań określonych w ust. 3 pkt 1 i 2.

7. W przypadku odwołania lub śmierci członka Rady przed upływem kadencji minister właściwy do spraw gospodarki niezwłocznie powołuje na jego miejsce inną osobę. Powołanie następuje do końca kadencji Rady. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 10d. 1. Pracami Rady kieruje przewodniczący wybierany przez Radę spośród jej członków.

2. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Rady w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 6 miesięcy.

3. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Rady z własnej inicjatywy albo na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, Prezesa lub co najmniej pięciu członków Rady, nie później niż w terminie 4 tygodni od dnia otrzymania wniosku.

4. Rada podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy członków Rady. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

5. Rada może powoływać komisje problemowe. W skład komisji mogą wchodzić eksperci zewnętrzni.

6. Szczegółowy tryb działania Rady, wyboru przewodniczącego oraz powoływania i funkcjonowania komisji problemowych określa regulamin ustanowiony przez Radę.

7. Członkom Rady przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 i 1700), w przypadku gdy posiedzenia Rady odbywają się poza miejscem ich zamieszkania lub świadczenia pracy.

8. Obsługę organizacyjną i finansową Rady zapewnia Główny Urząd Miar.

Art. 11. 1. Prezes wykonuje swoje zadania przy pomocy Głównego Urzędu Miar, zwanego dalej „Urzędem”.

2. Dyrektorzy wykonują swoje zadania przy pomocy podległych im urzędów.

Art. 12. 1. Prezes jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa.

2. (uchylony)

3. Wiceprezesów Urzędu powołuje minister właściwy do spraw gospodarki, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Prezesa. Minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek Prezesa, odwołuje wiceprezesów Urzędu.

3a. Stanowisko Prezesa może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa.

3b. Informację o naborze na stanowisko Prezesa ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres Urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

3c. Termin, o którym mowa w ust. 3b pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3d. Nabór na stanowisko Prezesa przeprowadza zespół powołany przez ministra właściwego do spraw gospodarki. W skład zespołu wchodzi 5 osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów, w tym co najmniej 2 członków Rady. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

3e. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 3d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

3f. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 3e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

3g. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

3h. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres Urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

3i. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

3j. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

3k. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 3, powołuje Prezes.

3l. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio ust. 3a–3j.

4. Prezes powołuje i odwołuje dyrektorów oraz wykonuje w stosunku do nich inne czynności z zakresu prawa pracy.

5. (uchylony)

6. Prezes sprawuje nadzór w zakresie prawidłowości wykonywania przez dyrektorów zadań należących do ich zakresu działania i prawidłowości funkcjonowania kierowanych przez nich urzędów oraz przeprowadza w tym zakresie kontrole.

Art. 13. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi okręgowe urzędy miar, a także określa ich obszar działania i siedziby, uwzględniając w szczególności zapotrzebowanie na czynności metrologiczne w poszczególnych regionach, rozwój gospodarczy oraz tradycję w tym zakresie.

2. W drodze rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki może, w ramach okręgowych urzędów miar, tworzyć i znosić wydziały zamiejscowe tych urzędów, uwzględniając zapotrzebowanie na czynności metrologiczne w poszczególnych regionach, rozwój gospodarczy oraz tradycję w tym zakresie.

Art. 14. 1. Organizację Urzędu określa statut nadany przez ministra właściwego do spraw gospodarki w drodze zarządzenia, który podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

2. Organizację okręgowych urzędów miar określają nadane przez Prezesa, w drodze zarządzenia, statuty i regulaminy.

3. (uchylony)

Art. 15. Urząd oraz okręgowe urzędy miar są jednostkami budżetowymi w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.

Art. 15a. 1. Środki finansowe pozyskane na finansowanie zadań, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 2, z wyjątkiem środków wskazanych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1692, 1725, 1747 i 1768), są gromadzone na wyodrębnionym rachunku prowadzonym w Banku Gospodarstwa Krajowego.

2. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, nie stanowią dochodów budżetu państwa.

Art. 16. 1. Do zakresu działania Prezesa należy:

- 1) utrzymywanie i rozwój systemu legalnych jednostek miar i państwowych wzorców jednostek miar, w szczególności:
 - a)¹⁾ budowa, utrzymywanie i modernizacja państwowych wzorców jednostek miar i układów pomiarowych służących do przekazywania jednostek miar przechowywanych i stosowanych w Urzędzie oraz prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w tym zakresie,

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1117), która weszła w życie z dniem 10 czerwca 2022 r.

- b) informowanie, w drodze obwieszczenia, o spełnieniu przez wzorce jednostek miar warunków określonych dla państwowych wzorców jednostek miar,
 - c) zapewnienie, w drodze porównań, powiązania państwowych wzorców jednostek miar z międzynarodowymi wzorcami jednostek miar lub wzorcami jednostek miar w innych krajach, a także potwierdzania kompetencji w zakresie realizowanych wzorcowań i pomiarów,
 - d) zapewnienie przekazywania wartości legalnych jednostek miar od państwowych wzorców jednostek miar do przyrządów pomiarowych, w tym na rzecz podmiotów wykonujących działalność w celu zapewnienia jednolitości miar i dokładności pomiarów związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa, której organizację określa rozporządzenie wydane na podstawie art. 3,
 - e) sprawowanie nadzoru nad działalnością jednostek organizacyjnych i laboratoriów spoza administracji miar będących właścicielami państwowych wzorców jednostek miar, utrzymujących i udostępniających te wzorce,
 - f) wytwarzanie i certyfikacja materiałów odniesienia,
 - g) wykonywanie ekspertyz i badań przyrządów pomiarowych,
 - h) wyznaczanie wartości wielkości przez wykonywanie pomiarów przedmiotów, w stosunku do których dokonywane są czynności pomiarowe,
 - i) organizowanie i prowadzenie krajowych porównań międzylaboratoryjnych;
- 2)²⁾ prowadzenie działalności naukowej w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.³⁾), obejmującej prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w dyscyplinach naukowych dotyczących metrologii, w szczególności w zakresie technologii pomiarowych, w sposób samodzielny i ciągły;
- 2a)⁴⁾ podejmowanie działalności na rzecz umiędzynarodowienia nauki w dyscyplinach naukowych dotyczących metrologii;
- 3) wspieranie i inspirowanie rozwoju krajowego przemysłu, w szczególności:
- a) udzielanie konsultacji i prowadzenie doradztwa technicznego w zakresie przyrządów, metod oraz technologii pomiarowych,
 - b) organizowanie i prowadzenie szkoleń specjalistycznych w dziedzinie miar i technologii pomiarowych,
 - c) prowadzenie działań popularyzujących i promujących zagadnienia miar i metrologii, w tym prowadzenie działalności wydawniczej,
 - d) inicjowanie prac normalizacyjnych w sprawach miar,
 - e)⁵⁾ inicjowanie i prowadzenie badań naukowych, prac rozwojowych i innych przedsięwzięć w dyscyplinach naukowych dotyczących metrologii, również we współpracy z podmiotami krajowymi i zagranicznymi zajmującymi się taką działalnością, w tym także w zakresie prowadzonej przez nie działalności gospodarczej;
- 4) współpraca międzynarodowa w zakresie miar, w szczególności:
- a) reprezentowanie Rzeczypospolitej Polskiej w metrologicznych organizacjach międzynarodowych i regionalnych,
 - b) współdziałanie z zagranicznymi instytucjami prowadzącymi działania w zakresie miar;
- 5) wykonywanie zadań z zakresu prawnej kontroli metrologicznej, w szczególności:
- a) zatwierdzanie typów przyrządów pomiarowych na podstawie wyników przeprowadzonych badań i nadawanie znaków zatwierdzenia typu, w drodze decyzji, jak również cofanie decyzji zatwierdzenia typu,
 - b) prowadzenie rejestru zatwierdzonych typów przyrządów pomiarowych,
 - c) wykonywanie prawnej kontroli metrologicznej oraz uznawanie za równoważną prawnej kontroli metrologicznej w Rzeczypospolitej Polskiej odpowiedniej kontroli wykonanej przez właściwe zagraniczne instytucje metrologiczne,
 - d) udzielanie i cofanie jednostkom, w drodze decyzji, upoważnień do legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej określonych rodzajów przyrządów pomiarowych,
 - e) wydawanie certyfikatów zgodności w ramach systemu Międzynarodowej Organizacji Metrologii Prawnej;

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 583, 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117 i 1459.

⁴⁾ Dodany przez art. 2 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

- 6) nadzorowanie i koordynacja służby miar w Polsce, w szczególności:
 - a) sprawowanie nadzoru nad organami administracji miar i kierowanymi przez nie urzędami oraz zapewnianie prawidłowości i spójności ich działania,
 - b) sprawowanie nadzoru nad jednostkami, o których mowa w *lit. c* oraz w pkt 5 lit. d, w zakresie działalności wynikającej z udzielonych im upoważnień i zezwoleń,
 - c) (uchylona)
 - d) wykonywanie zadań organu nadzoru rynku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1854) w zakresie prowadzenia postępowania w sprawie wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku wyrobów niezgodnych z wymaganiami lub stwarzających zagrożenie oraz w zakresie niezgodności formalnych, w odniesieniu do przyrządów pomiarowych i wag nieautomatycznych,
 - e) opracowywanie projektów rozporządzeń w sprawach należących do jego zakresu działania,
 - f) opiniowanie nadsyłanych do Urzędu projektów aktów prawnych,
 - g) sygnalizowanie właściwym organom potrzeby podjęcia prac legislacyjnych w sprawach miar;
- 7) wydawanie Dziennika Urzędowego Głównego Urzędu Miar;
- 8) wykonywanie, w zakresie swoich kompetencji, innych prac metrologicznych;
- 9) wykonywanie zadań przewidzianych w odrębnych ustawach lub powierzonych przez Prezesa Rady Ministrów.

2. Prezes przygotowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki do zatwierdzenia, zaopiniowany przez Radę, czteroletni strategiczny plan działania Głównego Urzędu Miar, obejmujący główne cele, wyzwania i kierunki działań Urzędu, w powiązaniu ze strategiami rozwoju, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079 i 1846).

3. Prezes przygotowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, w terminie do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego, zaopiniowane przez Radę:

- 1) roczny plan działania Głównego Urzędu Miar obejmujący realizację poszczególnych zadań, o których mowa w ust. 1, uwzględniający postanowienia planu, o którym mowa w ust. 2, oraz
- 2) roczne sprawozdanie z realizacji zadań Urzędu.

Art. 16a. 1. Prezes może udzielić zainteresowanemu podmiotowi upoważnienia do wykonywania legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej określonych rodzajów przyrządów pomiarowych. Do wniosku o udzielenie upoważnienia należy dołączyć dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do wydania upoważnienia.

2. Podmiot ubiegający się o wydanie upoważnienia powinien:

- 1) dysponować personelem posiadającym wiedzę techniczną niezbędną do dokonywania legalizacji rodzajów przyrządów pomiarowych objętych wnioskiem;
- 2) dysponować wyposażeniem technicznym niezbędnym do wykonywania legalizacji danego rodzaju przyrządów pomiarowych;
- 3) być niezależny i bezstronny w stosunku do podmiotów występujących z wnioskiem o legalizację.

3. Upoważniony podmiot jest obowiązany prowadzić dokumentację czynności wykonywanych w ramach legalizacji i przechowywać ją przez okres co najmniej 30 dni od dnia upływu okresu ważności legalizacji danego przyrządu pomiarowego.

4. Prezes wydaje upoważnienie do legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej po sprawdzeniu, czy zainteresowany podmiot spełnia warunki do wydania upoważnienia.

5. Upoważnienie do legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej wydaje się na okres 36 miesięcy, przy czym okres jego ważności, na wniosek zainteresowanego podmiotu, może być przedłużany o kolejne okresy 36-miesięczne po kontrolnym sprawdzeniu spełniania warunków do wydania upoważnienia.

6. Prezes może cofnąć udzielone upoważnienie przed upływem jego ważności, jeżeli w wyniku kontroli upoważnionego podmiotu stwierdza się, że podmiot przestał spełniać warunki wydania upoważnienia lub przy dokonywaniu legalizacji nie przestrzega obowiązujących przepisów.

7. Jeżeli upoważniony podmiot zaprzestał prowadzenia działalności objętej upoważnieniem lub nastąpiło cofnięcie udzielonego upoważnienia, to jest on obowiązany przekazać niezwłocznie całą zgromadzoną dokumentację, o której mowa w ust. 3, organowi administracji miar właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia działalności.

Art. 16b. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje przyrządów pomiarowych, dla których mogą być wydawane upoważnienia do legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej,
- 2) tryb wydawania i przedłużania upoważnień do legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej, w tym dane, jakie powinien zawierać wniosek o wydanie lub przedłużenie upoważnienia, oraz rodzaje dokumentów, jakie powinny być dołączone do wniosku,
- 3) szczegółowe warunki wydawania upoważnień, w tym sposób potwierdzania posiadania odpowiedniej wiedzy przez personel i zakres podstawowego wyposażenia technicznego niezbędnego do wykonywania legalizacji danych rodzajów przyrządów pomiarowych,
- 4) zakres i sposób dokumentowania przez podmioty upoważnione wykonywanych czynności podczas legalizacji

– mając na względzie zakres i rodzaj powierzanych czynności, konieczność ewidencjonowania niezbędnych danych o przyrządzie pomiarowym i wykonywanych czynnościach oraz zobowiązania wynikające z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych.

Art. 16c. (uchylony)

Art. 16d. (uchylony)

Art. 16e. (uchylony)

Art. 16f. (uchylony)

Art. 16g. Organy administracji miar są uprawnione do przeprowadzania kontroli podmiotów, o których mowa w art. 16a, w zakresie spełniania warunków niezbędnych do wykonywania udzielonych upoważnień oraz przestrzegania przepisów ustawy.

Art. 17. 1. Prezes może, w drodze decyzji, na wniosek producenta, importera lub przedsiębiorcy dokonującego napraw lub instalacji, po zasięgnięciu opinii właściwego dyrektora, tworzyć na czas określony punkty legalizacyjne, uwzględniając potrzeby gospodarki.

2. Prezes może znosić punkty legalizacyjne, jeżeli stwierdzi niecelowość lub nieopłacalność ich utrzymywania, gdy wystąpią trudności kadrowe uniemożliwiające obsługę punktu lub gdy punkt przestanie spełniać wymagania określone przy jego utworzeniu.

3. Podmiot ubiegający się o utworzenie punktu legalizacyjnego jest obowiązany zapewnić warunki techniczno-organizacyjne do dokonywania legalizacji, a w szczególności zapewnić odpowiednie miejsce wykonywania legalizacji, właściwe wyposażenie techniczne punktu oraz udział personelu pomocniczego przy dokonywaniu legalizacji.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, dane, jakie powinien zawierać wniosek o utworzenie punktu legalizacyjnego, szczegółowe warunki utworzenia punktu i zakres wyposażenia technicznego punktu, uwzględniając specyfikę i zakres wykonywanych czynności podczas legalizacji.

Art. 18. 1. Obwieszczenia Prezesa, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. b, są ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

2. W Dzienniku Urzędowym Głównego Urzędu Miar podlegają ogłoszeniu w szczególności:

- 1) rejestr zatwierdzonych typów przyrządów pomiarowych;
- 2) informacje o utworzeniu lub zniesieniu punktów legalizacyjnych;
- 3) informacje o zatwierdzonych przez właściwe organy i instytucje innych państw typach przyrządów pomiarowych, stosownie do wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych;
- 4) zarządzenia Prezesa w sprawach, o których mowa w art. 14 ust. 2.

3. Informacje w sprawach wydanych decyzji zatwierdzenia typu, zmian decyzji i odmowy zatwierdzenia typu, cofnięcia zatwierdzenia typu, stosownie do wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, Prezes przekazuje właściwym instytucjom i organizacjom zagranicznym.

Art. 19. (uchylony)

Art. 20. 1. Do zakresu działania dyrektorów należy:

- 1) badanie przyrządów pomiarowych w celu zapewnienia wykonania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, a w szczególności legalizacja przyrządów pomiarowych;
- 1a) realizowanie zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1442 oraz z 2022 r. poz. 974);
- 2) realizowanie zadań w zakresie sprawowania nadzoru nad wykonywaniem przepisów ustawy oraz współdziałanie z administracją publiczną w tym zakresie;
- 3) wykonywanie innych zadań powierzonych przez Prezesa.

1a. Dyrektor wykonuje zadania organu nadzoru rynku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku w zakresie przeprowadzania kontroli spełniania przez wyroby wymagań, stwarzania przez wyroby zagrożenia oraz w zakresie niezgodności formalnych, w odniesieniu do przyrządów pomiarowych i wag nieautomatycznych.

1b. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1–2, dyrektorzy wykonują na terytorialnym obszarze działania podległych im urzędów.

2. Okręgowe urzędy miar mogą wykonywać inne prace metrologiczne, zgodnie ze swoimi kompetencjami i możliwościami technicznymi, w tym wzorcowanie i ekspertyzy przyrządów pomiarowych.

3. Okręgowe urzędy miar mogą po uzgodnieniu z Prezesem współpracować z krajowymi i zagranicznymi organizacjami, instytucjami oraz uczelniami prowadzącymi działania w zakresie miar.

Rozdział 5

Nadzór nad wykonywaniem przepisów ustawy

Art. 21. 1. Organy administracji miar sprawują nadzór nad wykonywaniem przepisów niniejszej ustawy oraz ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych poprzez:

- 1) wydawanie zaleceń pokontrolnych i sprawdzanie stanu ich realizacji;
- 2) kierowanie wniosków o ukaranie do właściwego organu orzekającego w sprawach o wykroczenia;
- 3) stosowanie egzekucji obowiązków niepieniężnych, zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- 4) kierowanie do właściwego organu zawiadomień o popełnieniu przestępstwa w przypadku uzasadnionych podejrzeń o fałszowanie dowodów przeprowadzenia prawnej kontroli metrologicznej;
- 4a) czasowe wycofanie z użytkowania, w drodze decyzji, przyrządów pomiarowych, których legalizacja utraciła ważność zgodnie z art. 8n ust. 4;
- 5) wycofanie, w drodze decyzji:
 - a) z obrotu lub użytkowania – przyrządów pomiarowych niespełniających wymagań,
 - b) z użytkowania – przyrządów pomiarowych w przypadku, gdy w okresie, na który została wydana decyzja, o której mowa w pkt 4a, nie zostanie poświadczony dowodem legalizacji, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania.

2. Organy administracji miar sprawują nadzór, o którym mowa w ust. 1, na podstawie kontroli przeprowadzanych przez upoważnionych pracowników urzędów miar, którzy po okazaniu legitymacji i pisemnego upoważnienia są uprawnieni do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości lub pomieszczeń, gdzie przeprowadzana jest kontrola;
- 2) badania dokumentów oraz zbierania ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli;
- 3) zbierania i zabezpieczania dowodów naruszenia przepisów ustawy;
- 4) legitymowania osób, w uzasadnionych przypadkach, w celu ustalenia ich tożsamości;
- 5) nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

3. Kontroli, o której mowa w ust. 2, w zakresie stosowania legalnych jednostek miar lub przyrządów pomiarowych, o których mowa w art. 6 i art. 8 ust. 1, podlegają osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, zwane dalej „kontrolowanymi”.

4. Kontrolowani są uprawnieni do:

- 1) uzyskania informacji o swoich prawach oraz o zakresie przeprowadzanej kontroli;
- 2) obecności podczas wszystkich czynności pracowników urzędów miar, wykonywanych podczas kontroli;
- 3) podpisania protokołu kontroli albo podania w ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu pisemnego uzasadnienia przyczyny odmowy jego podpisania.

5. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 4a, jest wydawana na okres 3 miesięcy i podlega natychmiastowemu wykonaniu. Na uzasadniony wniosek strony okres ten może być przedłużany na kolejne okresy 3 miesięczne.

6. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 4a, organ administracji miar przedłuża stosowanie zabezpieczeń, o których mowa w art. 22j ust. 3, na czas obowiązywania tej decyzji.

7. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 4a, wygasa przed upływem okresu, na który została wydana, z dniem poświadczenia dowodem legalizacji, że przyrząd pomiarowy spełnia wymagania.

Art. 21a. 1. Prezes może, w drodze decyzji, zakazać wprowadzenia do obrotu lub użytkowania przyrządów pomiarowych wykonanych zgodnie z zatwierdzonym typem, posiadających jednak wady utrudniające ich zamierzone użytkowanie.

2. W stosunku do przyrządów pomiarowych podlegających wyłącznie zatwierdzeniu typu Prezes może, w drodze decyzji, zakazać producentowi wprowadzania do obrotu lub użytkowania przyrządów pomiarowych danego typu, jeżeli po uprzednim wezwaniu, w wyznaczonym terminie, nie doprowadzi on produkowanych przyrządów pomiarowych do zgodności z zatwierdzonym typem lub wymaganiami.

3. O podjętych działaniach, o których mowa w ust. 1 i 2, Prezes bezzwłocznie powiadamia państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską, przedstawiając uzasadnienie decyzji.

Art. 22. 1. Do kontroli wykonywania przepisów niniejszej ustawy oraz ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych uprawnione są także, w ramach swoich kompetencji, inne jednostki administracji publicznej, a w szczególności Inspekcja Handlowa, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Państwowa Inspekcja Sanitarna oraz urzędy górnicze.

2. Organy administracji miar współdziałają w zakresie sprawowania nadzoru nad wykonywaniem przepisów niniejszej ustawy oraz ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych z jednostkami, o których mowa w ust. 1, w zakresie wymiany:

- 1) wiedzy fachowej;
- 2) informacji o praktykach naruszania przepisów ustawy;
- 3) informacji o inicjatywach i działaniach prewencyjnych dotyczących przestrzegania przepisów ustawy;
- 4) informacji o przyrządach pomiarowych niespełniających przepisów ustawy, ujawnianych w wyniku kontroli lub uzyskiwanych w inny sposób, które mogą być przydatne tym organom i jednostkom w zakresie ich działania.

3. Organy lub upoważnieni pracownicy administracji miar mogą wezwać, w pilnych przypadkach także ustnie, pomoc funkcjonariuszy policji, jeżeli natrafiają na opór, który uniemożliwia lub utrudnia sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem przepisów niniejszej ustawy oraz ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych.

Art. 22a. 1. Zakres kontroli wykonywanej przez organy administracji miar przy sprawowaniu nadzoru nad wykonywaniem przepisów ustawy oraz ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych obejmuje:

- 1) przestrzeganie obowiązku stosowania legalnych jednostek miar podczas użytkowania przyrządów pomiarowych, wykonywania pomiarów i wyrażania wartości wielkości fizycznych;
- 2) sprawdzanie spełniania wymagań przez przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej wprowadzone do obrotu lub użytkowania, stosowane albo przechowywane w stanie gotowości do użycia, w dziedzinach, o których mowa w art. 8 ust. 1;
- 3) sprawdzanie posiadania przez podmioty wprowadzające przyrządy pomiarowe do obrotu lub użytkowania oraz przez użytkowników przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej ważnych dowodów tej kontroli;
- 4) przestrzeganie spełniania warunków właściwego stosowania przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej;
- 5) przestrzeganie obowiązku posiadania udzielonych przez Prezesa Głównego Urzędu Miar upoważnień do legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych, zwanych dalej „upoważnieniami”;

- 6) spełnianie obowiązku utrzymywania i udostępniania państwowych wzorców jednostek miar przez jednostki organizacyjne i laboratoria spoza administracji miar, będące właścicielami tych wzorców;
- 7) spełnianie warunków niezbędnych do wykonywania czynności na podstawie udzielonych upoważnień;
- 8) przestrzeganie wymagań dotyczących paczkowania produktów i produkcji butelek miarowych.

2. W toku kontroli kontrolowany udostępnia na żądanie kontrolującego, na czas niezbędny do przeprowadzenia kontroli:

- 1) przyrządy pomiarowe w sposób umożliwiający:
 - a) dokonanie oględzin zewnętrznych,
 - b) sprawdzenie właściwości metrologicznych,
 - c) sprawdzenie warunków właściwego stosowania;
- 2) dokumenty związane z przyrządami pomiarowymi – w zakresie określonym w ust. 1.

Art. 22b. Przeprowadzenie kontroli ma na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie przedmiotu kontroli, rzetelne jego udokumentowanie i dokonanie oceny kontrolowanego pod względem przestrzegania przepisów ustawy i ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych.

Art. 22c. 1. Kontrola przedsiębiorców wprowadzających do obrotu przyrządy pomiarowe lub posiadających upoważnienia albo wykonujących działalność bez takich upoważnień oraz paczkujących i producentów butelek miarowych jest przeprowadzana po okazaniu legitymacji służbowej kontrolującego oraz dostarczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy.

2. Kontrola użytkowników przyrządów pomiarowych, będących osobami fizycznymi, prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej w zakresie, o którym mowa w art. 22a ust. 1 pkt 1–4, przeprowadzana jest na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia.

Art. 22d. 1. Kontrolujący przeprowadzają kontrole w zespołach liczących co najmniej dwie osoby.

2. Organ administracji miar zarządzający kontrole ustala skład zespołu, o którym mowa w ust. 1, oraz wyznacza przewodniczącego.

Art. 22e. 1. Kontrolujący podlega wyłączeniu od udziału w kontroli, jeżeli wyniki kontroli mogą dotyczyć jego roszczeń, praw lub obowiązków albo roszczeń, praw i obowiązków jego małżonka lub osoby pozostającej z nim faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia bądź osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

2. Kontrolujący może być wyłączony również w razie stwierdzenia przez organ administracji miar zarządzający kontrolę innych przyczyn, które mogą mieć wpływ na bezstronność jego postępowania.

3. O wyłączeniu, z urzędu lub na wniosek kontrolowanego lub kontrolującego, decyduje organ administracji miar zarządzający kontrolę, który może wyznaczyć inną osobę w celu przeprowadzenia dalszych czynności kontrolnych.

Art. 22f. 1. Czynności kontrolne mogą być przeprowadzane:

- 1) w miejscach, w których powinny lub mogą być stosowane lub przechowywane w stanie gotowości do użycia przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej;
- 2) na terenie nieruchomości lub pomieszczeń, w których:
 - a) znajdują się wzorce jednostek miar lub dokumenty dotyczące tych wzorców,
 - b) jest wykonywana działalność w zakresie objętym upoważnieniami,
 - c) prowadzona jest działalność w zakresie paczkowania produktów i produkcji butelek miarowych.

2. Kontrole przeprowadza się w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności przez kontrolowanego.

Art. 22g. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych kontrolujący podlegają przepisom o bezpieczeństwie i higienie pracy obowiązującym u kontrolowanego.

Art. 22h. 1. Kontrolowany jest obowiązany do zapewnienia kontrolującemu warunków niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, w szczególności do:

- 1) udzielania wszelkich niezbędnych wyjaśnień;

- 2) udostępniania na żądanie kontrolujących innych niż określone w art. 22a ust. 2 pkt 2 dokumentów oraz materiałów przewidzianych zakresem kontroli;
- 3) sporządzania uwierzytelnionych odpisów lub wyciągów z udostępnianych dokumentów;
- 4) zapewnienia nienaruszalności zabezpieczonych przez kontrolujących przyrządów pomiarowych pozostawionych na przechowanie u kontrolowanego.

2. Kontrolujący są uprawnieni do wstępu na teren nieruchomości lub pomieszczeń, o których mowa w art. 22f ust. 1, bez potrzeby uzyskiwania przepustki oraz nie podlegają rewizji osobistej.

Art. 22i. Kontrolujący dokonują ustaleń na podstawie zebranych w trakcie kontroli informacji i wyjaśnień uzyskanych od kontrolowanego i jego pracowników oraz dowodów, w szczególności dokumentów i zabezpieczonych przyrządów pomiarowych.

Art. 22j. 1. W przypadku stwierdzenia lub podejrzenia, że:

- 1) przyrząd pomiarowy podlegający prawnej kontroli metrologicznej nie spełnia wymagań, w szczególności błędy przyrządu pomiarowego przekraczają granice błędów granicznych dopuszczalnych,
- 2) przyrząd pomiarowy stosowany jest w warunkach innych niż warunki jego właściwego stosowania,
- 3) dowody legalizacji poświadczające dokonanie legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej zostały wydane przez podmioty nieposiadające upoważnień, zostały zniszczone lub uszkodzone albo brak jest dowodów legalizacji przyrządu pomiarowego,
- 4) legalizacja utraciła ważność zgodnie z art. 8n ust. 4

– kontrolujący mogą zastosować zabezpieczenie przyrządu pomiarowego w celu zachowania go w niezmiennym stanie.

2. Zastosowanie zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, powoduje wyłączenie przyrządu pomiarowego ze stosowania.

3. Zabezpieczenia przyrządów pomiarowych i innych dowodów dokonuje się poprzez:

- 1) nałożenie osłon lub pieczęci;
- 2) przechowywanie za pokwitowaniem u kontrolowanego w oddzielnym zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu;
- 3) pobranie za pokwitowaniem do urzędu miar.

4. Zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, dokonuje się na czas niezbędny do:

- 1) przeprowadzenia czynności mających na celu ustalenie i wyjaśnienie okoliczności sprawy będącej przedmiotem kontroli albo usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli, nie dłużej niż na okres 2 miesiące, lub
- 2) wydania decyzji, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 4a.

5. W przypadku zastosowania przez kontrolujących zabezpieczeń, o których mowa w ust. 3, kontrolujący sporządzają notatkę z dokładnym opisem zastosowanych zabezpieczeń, która stanowi załącznik do protokołu kontroli, o którym mowa w art. 22k ust. 1.

Art. 22k. 1. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontrolujący dokumentują w protokole kontroli.

2. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany.

3. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i kontrolowany. W przypadku przeprowadzenia kontroli w obecności osoby upoważnionej przez kontrolującego albo innego pracownika kontrolowanego, lub w obecności przywołanego świadka, protokół podpisują także te osoby.

4. W przypadku odmowy podpisania protokołu kontroli przez kontrolowanego, kontrolujący powinien uczynić adnotację w tej sprawie w protokole kontroli.

5. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kontrolowanego nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu kontroli przez kontrolujących i nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

Art. 22l. 1. Organ administracji miar zarządzający kontrolę, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, których nie usunięto w trakcie kontroli, sporządza zalecenia pokontrolne, które przekazuje kontrolowanemu.

2. Zalecenia pokontrolne zawierają ocenę kontrolowanej działalności, wynikającą z ustaleń opisanych w protokole kontroli, a także uwagi i wnioski zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Art. 22m. 1. Kontrolowany, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, może złożyć umotywowane zastrzeżenia do organu administracji miar zarządzającego kontrolę od zawartych w zaleceniach pokontrolnych ocen, uwag i wniosków.

2. Organ administracji miar zarządzający kontrolę rozpatruje zastrzeżenia w terminie 14 dni od daty ich otrzymania i zajmuje stanowisko w tej sprawie.

3. Stanowisko organu administracji miar zarządzającego kontrolę jest ostateczne i wraz z uzasadnieniem jest doręczane kontrolowanemu.

Art. 22n. 1. Kontrolowany jest obowiązany, w terminie wyznaczonym w zaleceniach pokontrolnych, do poinformowania organu administracji miar zarządzającego kontrolę o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

2. W przypadku złożenia przez kontrolowanego zastrzeżeń, bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu do czasu doręczenia stanowiska, o którym mowa w art. 22m ust. 3.

Art. 22o. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24, 974 i 1570).

Art. 23. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzory upoważnień do kontroli, legitymacji oraz protokołów, uwzględniając zakres i rodzaj przeprowadzanej kontroli oraz zapewniając możliwość identyfikacji organu kontroli i osób wykonujących czynności kontrolne.

Rozdział 6

Oplaty za czynności organów administracji miar i podległych im urzędów

Art. 24. 1. Czynności urzędowe wykonywane przez organy administracji miar i podległe im urzędy, określone w niniejszej ustawie i jej przepisach wykonawczych oraz wynikające z wykonywania przez nie zadań przewidzianych w odrębnych ustawach, podlegają opłacie.

1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do opłat za czynności wykonywane przez Prezesa lub upoważnione przez niego organy miar na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o tachografach (Dz. U. z 2020 r. poz. 900 oraz z 2022 r. poz. 209).

2. Opłaty pobiera się za następujące czynności:

- 1) wydanie, zmianę i odmowę wydania decyzji zatwierdzenia typu przyrządów pomiarowych;
- 2) wydanie dowodu legalizacji albo za wykonane czynności sprawdzenia w przypadku, gdy przyrząd pomiarowy nie spełnia wymagań i nie może być zalegalizowany;
- 3) uznanie i odmowę uznania za równoważne prawnej kontroli metrologicznej w Rzeczypospolitej Polskiej odpowiedniej kontroli wykonanej przez właściwe zagraniczne instytucje metrologiczne;
- 4) udzielenie, odmowę udzielenia lub zmianę upoważnienia do legalizacji pierwotnej oraz ponownej;
- 5) (uchylony)
- 6) wydanie, zmianę i odmowę wydania decyzji o utworzeniu punktu legalizacyjnego;
- 7) wzorcowanie zbiorników statków;
- 8) wykonane podczas przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 16g;
- 9) związane z uznawaniem wzorców jednostek miar za państwowe wzorce jednostek miar;
- 10) związane ze sprawowaniem nadzoru nad jednostkami i laboratoriami spoza administracji miar będących właścicielami tych wzorców;
- 11) związane z kontrolą towarów paczkowanych;
- 12) wydanie, zmianę albo odmowę wydania potwierdzenia, o którym mowa odpowiednio w art. 111 ust. 6b i art. 145a ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, 974, 1137, 1301, 1488 i 1561), oraz umorzenie postępowania wszczętego z wniosku o wydanie potwierdzenia.

2a. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 12, ustala Prezes w drodze decyzji, biorąc pod uwagę zakres i czas trwania wykonanych czynności, stawki godzinowe za czas pracy pracowników Głównego Urzędu Miar oraz koszty badań wykonywanych w celu wydania decyzji.

2b. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 12, ustala się na podstawie stawki za godzinę pracy pracowników Głównego Urzędu Miar i oblicza się według tej stawki, pomnożonej przez liczbę godzin przeznaczonych na wykonanie czynności związanych z wydaniem, zmianą albo odmową wydania potwierdzenia określonego odpowiednio w art. 111 ust. 6b i art. 145a ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, albo umorzeniem postępowania wszczętego z wniosku o wydanie potwierdzenia.

2c. Wysokość stawki, o której mowa w ust. 2b, jest równa wysokości stawki godzinowej za czas pracy pracownika urzędu podległego organowi administracji miar, stanowiącej podstawę do ustalenia opłaty za czynności związane z wydaniem albo odmową wydania decyzji o zatwierdzeniu typu przyrządów pomiarowych, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

3. Opłaty stanowią dochód budżetu państwa.

4. Opłaty, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4, 6, 7 i 12, uiszcza wnioskodawca.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 2 pkt 8–11, uiszcza podmiot kontrolowany lub nadzorowany.

6. Do ponoszenia opłat stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują organom administracji miar.

7. Do opłat, o których mowa w ust. 2, nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa dotyczących odroczenia terminu płatności podatku lub zapłaty zaległości podatkowej, rozkładania na raty podatku lub zapłaty zaległości podatkowej i umarzania zaległości podatkowej, z zastrzeżeniem ust. 8.

8. Opłaty, o których mowa w ust. 2, umarza się na zasadach określonych w art. 67d ustawy – Ordynacja podatkowa.

Art. 24a. 1. Wysokość należnych opłat, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1, 3 i 8–11, ustala organ administracji miar w drodze decyzji, biorąc pod uwagę charakter, zakres i czas trwania wykonanych czynności oraz obowiązujące stawki godzinowe za czas pracy pracowników administracji miar.

1a. Wysokość stawek godzinowych za czas pracy pracowników administracji miar nie może być wyższa niż 350 zł.

2. Wysokość należnych opłat, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2, 4, 6 i 7, ustala we własnym zakresie wnioskodawca na podstawie obowiązujących stawek.

3. Wnioskodawca uiszcza opłaty, o których mowa w:

- 1) art. 24 ust. 2 pkt 2 i 7 – w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku;
- 2) art. 24 ust. 2 pkt 4, 6 i 12 – w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

3a. Nieuiszczenie w terminie opłat, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 i 7, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i tryb pobierania opłat, o których mowa w art. 24, uwzględniając rodzaje przyrządów pomiarowych, charakter wykonywanych czynności, stopień skomplikowania i czas trwania przeprowadzanych badań i sprawdzeń oraz ich uzasadnione koszty, a także wskaźniki wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz dodatkowo, mając na uwadze w przypadku opłat, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 4, zakres udzielanych upoważnień.

Art. 25. Za inne czynności wykonywane przez organy administracji miar i podległe im urzędy w ramach umów cywilnoprawnych, związane z:

- 1) badaniem przyrządów pomiarowych i wydawaniem certyfikatów zgodności w ramach systemu Międzynarodowej Organizacji Metrologii Prawnej,
- 2) wzorcowaniem i ekspertyzami przyrządów pomiarowych,
- 3) dostarczaniem odbiorcom wzorców miar i materiałów odniesienia,
- 4) udzielaniem konsultacji i prowadzeniem doradztwa technicznego w zakresie doboru i stosowania przyrządów pomiarowych,
- 5) szkoleniem specjalistycznym w dziedzinie miar na rzecz jednostek i podmiotów spoza administracji miar – pobiera się wynagrodzenie określone w tych umowach.

Rozdział 7

Sankcje za naruszenie przepisów ustawy

Art. 26. 1. Kto wbrew przepisom ustawy:

- 1) wyraża wartości wielkości fizycznych w jednostkach miar innych niż legalne,
 - 2) wprowadza do obrotu lub użytkowania, stosuje bądź przechowuje w stanie gotowości do użycia przyrządy pomiarowe, podlegające prawnej kontroli metrologicznej, bez wymaganych dowodów tej kontroli lub niespełniające wymagań,
 - 3) użytkuje przyrządy pomiarowe w dziedzinach, o których mowa w art. 8 ust. 1, niezgodnie z warunkami właściwego ich stosowania,
 - 4) dokonuje legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych bez wymaganego upoważnienia,
 - 5) (uchylony)
 - 6) świadomie utrudnia organom administracji miar wykonywanie ich zadań w zakresie sprawowania nadzoru
- podlega karze grzywny.

1a. Kto umyślnie użytkuje lub przechowuje w stanie gotowości do użycia przyrządy pomiarowe wycofane z użytkowania na podstawie decyzji, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 4a lub 5, lub umyślnie niszczy zabezpieczenia, o których mowa w art. 22j ust. 3 pkt 1

– podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny do 10 000 zł.

2. Postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 1a, prowadzi się na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Art. 26a. (uchylony)

Art. 26b. Grzywny, o których mowa w art. 26, pobierane przez organy Inspekcji Transportu Drogowego stanowią wpływy Funduszu rozwoju przewozów autobusowych, o którym mowa w ustawie z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 717, 802 i 2165 oraz z 2022 r. poz. 640 i 1561).

Rozdział 7a

Przepisy epizodyczne

Art. 26c. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo występowania niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, właściwy organ administracji miar może, na wniosek podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku o dokonanie legalizacji ponownej, odroczyć termin dokonania legalizacji ponownej i zezwolić na dalsze użytkowanie danego egzemplarza przyrządu pomiarowego, przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jeżeli okres ważności legalizacji ponownej przyrządu pomiarowego, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 9, jest wyrażony w miesiącach, albo przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli okres ważności legalizacji ponownej przyrządu pomiarowego, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 9, jest wyrażony w latach, pod warunkiem że wnioskodawca dołączy do wniosku oświadczenie, że od dnia dokonania ostatniej legalizacji albo przeprowadzenia oceny zgodności nie wprowadzono zmian dotyczących konstrukcji, wykonania i warunków właściwego stosowania przyrządu pomiarowego i że spełnia on wymagania, w szczególności w zakresie charakterystyk metrologicznych, oraz że jego dalsze użytkowanie, w ocenie wnioskodawcy, nie stwarza zagrożenia dla wymaganej dokładności pomiarów, a także dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska.

2. Odroczenie i zezwolenie na dalsze użytkowanie, o których mowa w ust. 1, stosuje się do przyrządów pomiarowych, których ważność legalizacji albo obowiązek zgłoszenia do legalizacji ponownej po dokonaniu oceny zgodności upływa w roku, w którym obowiązuje stan zagrożenia epidemicznego albo stan epidemii albo występuje niebezpieczeństwo szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego.

3. Wniosek o odroczenie i zezwolenie na dalsze użytkowanie, o których mowa w ust. 1, składa się w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo występowania niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które może stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego.

4. Wniosek oraz oświadczenie, o których mowa w ust. 1, mogą zostać złożone tylko do jednego organu administracji miar pisemnie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344). Organ administracji miar, do którego wpłynęły wniosek oraz oświadczenie, może dokonywać wezwań do uzupełnienia braków wniosku lub oświadczenia pisemnie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, telefonicznie lub w inny sposób. Sposób wezwania należy udokumentować, dołączając do akt sprawy notatkę służbową lub potwierdzenie transmisji danych.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Niniejsza klauzula zastępuje pouczenie organu administracji miar o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Jeżeli wnioskodawca nie jest osobą fizyczną, oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składają osoby uprawnione do reprezentacji wnioskodawcy.

6. Odroczenie terminu dokonania legalizacji ponownej i zezwolenie na dalsze użytkowanie na warunkach określonych w ust. 1 następuje w drodze decyzji, wydanej w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, a za czynności wydania takiej decyzji nie pobiera się opłaty. Odroczenie i zezwolenie na dalsze użytkowanie, o których mowa w ust. 1, liczone są od pierwszego dnia upływu okresu ważności legalizacji przyrzędu albo terminu, w którym przyrząd powinien być zgłoszony do legalizacji ponownej po dokonaniu oceny zgodności.

Rozdział 8

Przepisy dostosowujące, przejściowe i końcowe

Art. 27. (pominięty)

Art. 28. W sprawach wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 29. (pominięty)

Art. 29a. (pominięty)

Art. 30. (pominięty)

Art. 31. (pominięty)

Art. 32. Traci moc ustawa z dnia 3 kwietnia 1993 r. o utworzeniu Głównego Urzędu Miar (Dz. U. poz. 247, z 1998 r. poz. 202, z 2000 r. poz. 1268 oraz z 2001 r. poz. 1800).

Art. 33. Traci moc ustawa z dnia 3 kwietnia 1993 r. – Prawo o miarach (Dz. U. poz. 248, z 1997 r. poz. 272 i 770, z 2000 r. poz. 489 i 1268 oraz z 2001 r. poz. 1800).

Art. 34. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r., z wyjątkiem przepisów art. 9 pkt 8, art. 16 pkt 10, art. 24 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 1 pkt 5 i art. 31, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁶⁾.

⁶⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 22 czerwca 2001 r.